

Råd till föräldrar och personal angående barn som inte talar eller endast talar lite vid 2½ års ålder

Den typiska utvecklingen för ett 2½-årigt barn är att det kommunicerar med ord. Orden kan vara svåra att förstå eftersom så här små barn ofta förenklar orden och inte har lärt sig alla språkljud/bokstäver. 2½-åringen kan oftast kombinera två ord i sina små meningar, t ex "pappa bil", "mamma bil", "titta vovve", "vill inte"/"nä vill", "mat nä". Små barn använder också kroppsspråk för att förtydliga sina yttranden, t ex pekar på föremål. De är också vanligt att de använder ljudhärmande läten t ex "brrr" för bil, "voff" för hund, "kakka" för anka, "pippi" för fågel o s v.

Råd vid kommunikation med ditt barn:

- Ta ögonkontakt med barnet och säg hans/hennes namn. Om det behövs, rör vid ditt barn så att han/hon upptäcker att du vill ha kontakt.
- Acceptera alla försök till kommunikation, t ex ljud, tecken, gester, kroppsspråk, miner. Barn slarvar aldrig, utan de pratar alltid så bra de kan! Använd gärna ett tydligt kroppsspråk själv d v s naturliga gester och miner. Visa t ex stor/liten med händerna och armarna, vinka när du går eller kommer o s v. Språket blir då mer konkret och tydligt för det lilla barnet.
- Bekräfta att du förstår det barnet säger. Detta gör du genom att på ett vuxet men enkelt sätt upprepa det som barnet har sagt.
Exempel: Barn: "brrr dä" + pekar
                          Vuxen: "ja titta en bil, bilen säger brrr"
- Sätt ord på det barnet och du själv gör.
Exempel: Vuxen: "nu lägger jag nallen på kudden"
                          Barn: "nallen kudden"
                          Vuxen: "ja nallen får ligga på kudden"
                          Vuxen: "nu lägger jag filten på nallen"
- Använd gärna vanliga återkommande fraser när ni leker eller tittar i böcker tillsammans.
Exempel: "Var är ...?" eller "Titta, där är en ...!"
Alternativ fråga kan också användas.
Exempel: Säg " Vill du ha en bil eller en båt?" och visa föremålen samtidigt så att barnet kan peka ut vad det vill ha.
- Öva på turtagning.
Exempel: "Titt ut" och "ge och ta-lekar" . Turas om att rulla boll eller köra bilar till varandra.
- Lek rörelselekar för att uppmuntra användandet av gester.
Exempel: "I ett hus vid skogens slut" eller "Imse vimse spindel".

- Lek med ickespråkliga ljud, d v s härma själv hur olika djur och fordon låter. Du kan också fråga barnet ”Hur låter hunden?” alternativt ”Hunden säger...?”. Ge barnet god tid att svara, men fyll sedan i själv om barnet inte vill eller kan svara. Säg då t ex ”Vov vov, hunden säger vov vov”.
- Tillverka en enkel ”kommunikationspärm” med fotografier av er i familjen, bilder på barnets favoritleksaker o s v. Prata och fråga enkla saker om bilderna, t ex ”Vem är det?” eller ”Här är ju ...!”

Förslag på hemsidor:

Tecken som stöd

Barn med sen språkutveckling kan få stor hjälp att komma igång med sin kommunikation via tecken. Talade ord försvinner ut i luften och barn kan ha svårt att komma ihåg hur de lät. Tecknen är lättare att både uppfatta och att härma. Exempel på fina bilder som kan laddas hem från www.teckna.se.

Babblarna

Handlar om figurerna Babba, Bibbi, Bobbo, Diddi, Dadda m fl. Dessa namn är relativt lätta att säga och ibland kan det locka barnen att våga säga dem.

<http://www.babblarna.se/>

Information om normal och avvikande tal- och språkutveckling

Logopedmottagningen i Borås har en bra hemsida med information om t ex tal- och språkstimulans. <http://www.blom.just.nu/>

Information om språkutvecklingen i olika åldrar och förslag på stimulans finns på www.cplol.org/eng/leaflets.htm (sök på ”swedish”) eller på www.1177.se

Information om flerspråkighet

Information om flerspråkighet och språkstörningar, samt broschyrer om språkutveckling på olika språk, finns på www.sprakenshus-umas.se

Broschyren ”Två språk eller flera?” finns på flera språk och kan beställas från Skolverket, <http://modersmal.skolverket.se>.

På <http://www.cplol.eu/eng/prevention.htm> finns information om språkstimulans på flera olika språk.